

Manifest Duurzaamheid in het Onderwijs

Ondergetekenden

constateren,

dat het oplossen van de uitdagingen van de huidige tijd zoals voedselschaarste, gebrek aan grondstoffen, afname van biodiversiteit en klimaatverandering, vraagt om specifieke kennis, vaardigheden en bereidheid tot actie. Om de grote uitdagingen van vandaag het hoofd te kunnen bieden én de toekomst van ons nageslacht en het leven op onze planeet te kunnen garanderen, is duurzame ontwikkeling op de scholen een zeer belangrijke oplossingsrichting. Er is echter aanzienlijk meer investering in duurzaamheidseducatie op de Nederlandse scholen nodig dan nu het geval is. Leraren krijgen vooralsnog te weinig ruimte om hun vak op dit gebied te kunnen actualiseren.

De Nederlandse economie behoort tot de top 5 kenniseconomieën van de wereld. Om deze toppositie te behouden tijdens de energietransitie, is het absoluut noodzakelijk om de aansluiting tussen onderwijs en de veranderende vraag vanuit de arbeidsmarkt te bewerkstelligen. Een aansluiting die op het gebied van duurzame economie en technologie momenteel te weinig vooruitloopt op de ontwikkelingen. Door de focus op zijn topsectoren kan Nederland zich blijven onderscheiden, zodat we in de toekomst wederom internationaal zullen meetellen. Goed opgeleid *human capital* is hierbij van groot belang en duurzame ontwikkeling in het onderwijs is daarom essentieel. Bijna 80% van de werkgevers vraagt hier expliciet om¹. Duurzaamheid in toekomstbestendig onderwijs kan gebruikt worden als een kwaliteitverbeterend instrument waarbinnen systeemdenken, interdisciplinair samenwerken, vakkennis en *21st century skills* centraal staan.

Als Nederland zich wil blijven profileren als een land dat internationaal georiënteerd is, zal een heldere en duurzame visie op de toekomst noodzakelijk zijn. Daarom vinden wij het belangrijk dat het onderwijs in Nederland de kennis, vaardigheden, waarden en houdingen stimuleert die een duurzame samenleving voor zowel mens als natuur mogelijk maken. Dat is wat wij verstaan onder duurzaamheidseducatie. Het stelt leerlingen in staat om kritisch te reflecteren op onze levensstijl en om hun eigen visie voor een duurzame toekomst te formuleren. Door duurzaamheidseducatie te prioriteren in het onderwijs kunnen we leerlingen toerusten om zélf oplossingen te genereren voor genoemde hedendaagse uitdagingen én kunnen ze makkelijker aansluiten bij een snel veranderende arbeidsmarkt. We spreken hierbij niet alleen over de lesstof aangezien alle aspecten van de schoolgemeenschap kunnen bijdragen aan een positieve impact op de maatschappij en het welzijn van de studenten. Zowel visie, didactiek, omgeving en professionalisering als curriculum en bedrijfsvoering zijn van belang bij het ontwikkelen van een eco-systeem bewustzijn.

Wij verzoeken,

de minister en Tweede Kamer om bij de vertaling van de voorstellen van curriculum.nu naar kerndoelen en eindtermen er zorg voor te dragen dat de Sustainable Development Goalsⁱⁱ verankerd worden in alle domeinen. Wij verzoeken tevens om wetenschappers op het gebied van duurzaamheid te betrekken bij deze uitwerking. Daarnaast vragen wij om voldoende middelen beschikbaar te stellen die docenten in staat stellen hun lesprogramma te actualiseren en die schoolleiders de gelegenheid bieden om duurzaam onderwijs organisatorisch en technisch te faciliteren.

De uitzonderlijke situatie waarin onze planeet zich momenteel bevindt, vraagt om uitzonderlijke stappen en een aangescherpte focus. Een belangrijke stap in de goede richting zou een stevige integratie van duurzaamheid in het gehele onderwijs zijn – van peuter tot postdoc – als voorwaarde voor het realiseren van een groene economie en een leefbare planeet.

Dit manifest is een initiatief van:

Coöperatie Leren voor Morgen

Time Is Now Foundation

IVN

Teachers for Climate

Youth For Climate

Jonge Klimaat Beweging

ⁱ [Wat verwachten werkgevers van het onderwijs als het gaat om duurzaamheid?](#)

ⁱⁱ <https://www.sdgnederland.nl/>